Cuitlatec

El **cuitlatec** és una llengua indígena de Mèxic, en l'actualitat extinta i que anteriorment s'havia parlat al territori de l'actual estat de Guerrero pels cuitlatecs. Aquesta llengua no ha de confondre's amb el cuicatec.

Cuitlatec

Tipus	llengua, llengua viva i llengua no-escrita
Parlants	
† 1960 principalment a Mèxic	
Rànquing	-
Parlat a	estat de Guerrero.
Classificació lingüística	
Llengua aïllada Macrotxibtxa (rebutjada)	
Característiques	
Sistema d'escriptura	cap valor
Institució de normalització	SEP
Codis	
ISO 639-2	qpb
ISO 639-3	cuy (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=cuy)
Glottolog	cuit1236 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/cuit1236)
Ethnologue.com	cuy (http://www.ethnologue.com/language/cuy)
IETF	cuy

Contingut

Distribució geogràfica i historia
Classificació
  Relació amb altres llengües
Descripció lingüística
  Fonologia
  Gramàtica
Referències

Distribució geogràfica i historia

El cuitlatec es va parlar en l'estat mexicà de Guerrero. Cap a 1930, la llengua només sobrevivia en San Miguel Totolapan. L'última parlant de li llengua, Juana Ca, es creu que va morir en els anys 1960.[1]

Possiblement les persones de la cultura Mezcala, o part d'ells, eren parlants de cuitlatec. El nom cuitlatec és un exònim despectiu, que els mexica van donar a aquest poble. Literalment cuitlatec prové del nàhuatl *cuitlatl* 'excrement', i encara es desconeix la raó concreta perquè van usar un gentilici així de despectiu per referir-se als cuitlatecs, a pesar que els mexica freqüentment van usar noms despectius per als pobles rivals.

Classificació

No s'ha provat satisfactòriament que el cuitlatec estigui emparentat amb cap altra família de llengües d'Amèrica, per la qual cosa es considera que és una llengua aïllada genuïna.

Relació amb altres llengües

En la seva polèmica classificació de les llengües indígenes americanes, Joseph Greenberg i Merritt Ruhlen van especular amb el parentiu de cuitlatec i les llengües txibtxes, juntament amb una altra sèrie de llengües mesoamericanes i sud-americanes usualment considerades per altres autors sense relació.[2] Per altra banda,

R. Escalante suggerí una possible relació amb la família uto-asteca.[1] Cap d'aquestes propostes té acceptació general.

Descripció lingüística

Fonologia

L'inventari consonàntic del cuitlatec vé donat per:

	Bilabial	Dental	Palatal	Velar	Labio-velar	Glotal
Oclusiva	p b	t d		k g	kʷ	ʔ
Africada			tʃ			
Fricativa		ɬ	ʃ			h
Nasal	m	n				
Aproximant		l	j		w	

Els sons /f/, /s/, /r/ y /ɾ/ només es troben préstecs lèxico del castellà.

L'inventari vocàlic del cuitlatec és el següene:

	Anterior	Central	Posterior
Tancada	i	ɨ	u
Oberta	e	a	o

Gramàtica

Les oracions transitives usualment tenen l'ordre sintàctic SVO i l'adjectiu precedeix al nom al que modifica.

Referències

1. Escalante Hernández, Robert. *El Cuitlateco*. Mèxic, D.F.: Instituto Nacional de Antropología e Historia, 1962.
2. Greenberg, Joseph; Ruhlen, Merritt. *An Amerind Etymological Dictionary* (http://www.merrittruhlen.com/files/AED5.pdf) (pdf). 12a ed.. Stanford: Dept. of Anthropological Sciences Stanford University, 2007-09-04 [Consulta: 27 juny 2008].

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Cuitlatec&oldid=23929544»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 30 juny 2020 a les 19:25.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.